

# 12 שאלות למוזחה-הבטחון של תנועת-החרות, ח"כ יעקב מרדור

## "מבצע צבאי - מיד"



לפני שבוע הגיש חברי-הכנסת יעקב מרדור, בשם מרכז תנועת חרות, לועדת החוץ והבטחון של הכנסת, הצעות מפורטות לפעולות ישראל במשבר סואץ. מאחר שהצעות אלה, כמו כל דיוני הועדה, הן סודיות, אי אפשר לתת להן פרסום. אולם מערכת "העולם הזה" הציגה לבעלי-ההצעה מספר שאלות שיאפשרו לקוראים לעמוד על טיב גישתו והערכותיו, לעצב לעצמם דעה משלהם.

יעקב מרדור, בן 43, יליד פולין שעלה ארצה בגיל 19, עמד זמן מה בראש הארגון-הצבאי-הלאומי (אחרי מות דוד רוזאל), שימש אחר-כך כסגנו של מנחם בגין בתפקיד זה. אחרי שובו ממצרים באפריקה, הצטרף לתנועת-החרות. כיום הנהג, לדבריו מנחם בגין, "מועמד תנועת החרות לתפקיד שרי-הבטחון".

כיוון הפעולות הכלכליות בחבש ובאריתריאה, יש למרדור ענין מיוחד במעמדה של ישראל באזור יבסוף ובקעת היאור.

### האם, לדעתך, הגיעה השעה למיבצע צבאי גדול נגד מצרים?

מה צריך להיות היעד של הפעולה המוצעת עלייכם: (א) השמדת חיל-השדה המצרי, (ב) הפלת מטירו של עבד אל נאצר, או (ג) פתיחת תעלת-סואץ ומפרץ אילת?

היעד הוא למעשה אחד. הפלת מטירו של נאצר יכול לבוא רק כתוצאה מהשמדת חיל-השדה המצרי. עם מפלחו של נאצר יש סיכויים שנפתח גם את התעלה ואת מפרץ אילת לספנות הישראלית כמצב-קבע.

### האם, לדעתך, אפשרית הכרעה צבאית של ממש נגד מצרים?

הבעיה לפנינו היא: ליצור מצב איסטרטגי שיעשה כל התקפה מצרית מן הדרום בלתי-אפשרית, או להפוך אותה להתקפת-נפל. את זה אנחנו יכולים להשיג על-ידי הפיכת מדבר סיני לאזור-חיץ בינינו לבין מצרים.

### האם, כתוצאה מפעולה כזאת, אפשר לדעתך להשיג שלום?

עם הפלת מטירו של נאצר, תבוסת צבאו, אין הכרח לחזור על המשגים של רודוס. נגיד למצרים שהגיע הזמן לשלום, ולא נניח את נשקנו ולא נספיק את פעולתנו עד שיושג שלום בריקמא, שיהיה מבוסס על יחסי כבוד הדדיים בינינו לבין מצרים. אחרי הכל אין כל ניגוד אינן טרסים אויביקטיבי בינינו לבין מצרים, אחרי שרצועת עזה תחזור למקור מחצבתה.

### האפשר להגביל את המלחמה לחזית הדרום, מבלי שתתפשט גם לאורך שאר הגבולות? אם לא, מה יקרה בחזיתות אלה?

עם הפלת מטירו של נאצר, תבוסת צבאו, אין הכרח לחזור על המשגים של רודוס. נגיד למצרים שהגיע הזמן לשלום, ולא נניח את נשקנו ולא נספיק את פעולתנו עד שיושג שלום בריקמא, שיהיה מבוסס על יחסי כבוד הדדיים בינינו לבין מצרים. אחרי הכל אין כל ניגוד אינן טרסים אויביקטיבי בינינו לבין מצרים, אחרי שרצועת עזה תחזור למקור מחצבתה.

### האפשר להגביל את המלחמה לחזית הדרום, מבלי שתתפשט גם לאורך שאר הגבולות? אם לא, מה יקרה בחזיתות אלה?

עם הפלת מטירו של נאצר, תבוסת צבאו, אין הכרח לחזור על המשגים של רודוס. נגיד למצרים שהגיע הזמן לשלום, ולא נניח את נשקנו ולא נספיק את פעולתנו עד שיושג שלום בריקמא, שיהיה מבוסס על יחסי כבוד הדדיים בינינו לבין מצרים. אחרי הכל אין כל ניגוד אינן טרסים אויביקטיבי בינינו לבין מצרים, אחרי שרצועת עזה תחזור למקור מחצבתה.

### האפשר להגביל את המלחמה לחזית הדרום, מבלי שתתפשט גם לאורך שאר הגבולות? אם לא, מה יקרה בחזיתות אלה?

עם הפלת מטירו של נאצר, תבוסת צבאו, אין הכרח לחזור על המשגים של רודוס. נגיד למצרים שהגיע הזמן לשלום, ולא נניח את נשקנו ולא נספיק את פעולתנו עד שיושג שלום בריקמא, שיהיה מבוסס על יחסי כבוד הדדיים בינינו לבין מצרים. אחרי הכל אין כל ניגוד אינן טרסים אויביקטיבי בינינו לבין מצרים, אחרי שרצועת עזה תחזור למקור מחצבתה.

### האפשר להגביל את המלחמה לחזית הדרום, מבלי שתתפשט גם לאורך שאר הגבולות? אם לא, מה יקרה בחזיתות אלה?

עם הפלת מטירו של נאצר, תבוסת צבאו, אין הכרח לחזור על המשגים של רודוס. נגיד למצרים שהגיע הזמן לשלום, ולא נניח את נשקנו ולא נספיק את פעולתנו עד שיושג שלום בריקמא, שיהיה מבוסס על יחסי כבוד הדדיים בינינו לבין מצרים. אחרי הכל אין כל ניגוד אינן טרסים אויביקטיבי בינינו לבין מצרים, אחרי שרצועת עזה תחזור למקור מחצבתה.

### האפשר להגביל את המלחמה לחזית הדרום, מבלי שתתפשט גם לאורך שאר הגבולות? אם לא, מה יקרה בחזיתות אלה?

עם הפלת מטירו של נאצר, תבוסת צבאו, אין הכרח לחזור על המשגים של רודוס. נגיד למצרים שהגיע הזמן לשלום, ולא נניח את נשקנו ולא נספיק את פעולתנו עד שיושג שלום בריקמא, שיהיה מבוסס על יחסי כבוד הדדיים בינינו לבין מצרים. אחרי הכל אין כל ניגוד אינן טרסים אויביקטיבי בינינו לבין מצרים, אחרי שרצועת עזה תחזור למקור מחצבתה.

### האפשר להגביל את המלחמה לחזית הדרום, מבלי שתתפשט גם לאורך שאר הגבולות? אם לא, מה יקרה בחזיתות אלה?

עם הפלת מטירו של נאצר, תבוסת צבאו, אין הכרח לחזור על המשגים של רודוס. נגיד למצרים שהגיע הזמן לשלום, ולא נניח את נשקנו ולא נספיק את פעולתנו עד שיושג שלום בריקמא, שיהיה מבוסס על יחסי כבוד הדדיים בינינו לבין מצרים. אחרי הכל אין כל ניגוד אינן טרסים אויביקטיבי בינינו לבין מצרים, אחרי שרצועת עזה תחזור למקור מחצבתה.

### האפשר להגביל את המלחמה לחזית הדרום, מבלי שתתפשט גם לאורך שאר הגבולות? אם לא, מה יקרה בחזיתות אלה?

עם הפלת מטירו של נאצר, תבוסת צבאו, אין הכרח לחזור על המשגים של רודוס. נגיד למצרים שהגיע הזמן לשלום, ולא נניח את נשקנו ולא נספיק את פעולתנו עד שיושג שלום בריקמא, שיהיה מבוסס על יחסי כבוד הדדיים בינינו לבין מצרים. אחרי הכל אין כל ניגוד אינן טרסים אויביקטיבי בינינו לבין מצרים, אחרי שרצועת עזה תחזור למקור מחצבתה.

לא. בהודאות לא. כשם שאין סכנה שתפרוץ מלחמת עולם אם נאצר יתקיף אותנו בכל כוחו בעוד שנה או שנהיים. הסיבה להנחה זו פשוטה: מלחמת-עולם פירושה מלחמת האסום. במזרחו של הים התיכון עוגנות נושאות מטוסים אמריקאיות, המצוידות במטוסים המסוגלים לשהת את הפצצה האטומית. רוסיה אינה מעוניינת בכך, וכן גם לא אבריקה. על כן, כל סכסוך ישראלי-ערבי, אפילו בשלב זה, עלול להיות מקומי, אלא אם כן יכנסו לתוכו אנגליה וצרפת וינסו להחזיר את הגלגל אחורנית מבחינת הסואץ.

### האם, לדעתך, ישנה אפשרות של התערבות צבאית זרים?

ישנה אפשרות של התערבות צבאית זרים בטואץ, אינני סבור שיש סכנה של התערבות צבאית זרים בשטחה הנוכחי של מדינת ישראל. אין להניח שתבוא התערבות צבאית זרים, אנגלי או צרפתי, נגד מדינת ישראל במצב הנוכחי.

### אם תחליט ממשלת ישראל על ביצוע פעולה כזאת, מה יהיה לדעתך אורך הזמן מפתחת הפעולה ועד לסיומה?

לדעתי, מיבצע צבאי מתוכנן יפה, עם יתרון היוזמה והאפתעה, יכול להשיג את היעד תוך הזמן הקצר ביותר. זה לא יהיה אפילו ענין של חודשים.

### מה יהיה המצב בחזית הימית?

בתנאים שלנו ושל הערבים אין לים חשיבות מרכזת. בגלל הקירבה של בסיסי חיל-האוויר, חיל-האוויר יכול לטפל גם בפריצת המצור הימי נגדנו.

### מה יהיה המצב בחזית האווירית?

זה תלוי ביוזמה של חיל-האוויר הישראלי. יש כמה וכמה דרכים להשגת יתרון אווירי על האויב. יש דרכים אור-תודוכסיות, אך גם דרכים אחרות, העלולות להשיג תוצאות שיפתיצו את האויב.

### מה שיעור האבידות המשוער, בנפש וברכוש, לישראל?

יש להניח שבטיפול יעיל נגד חיל-האוויר של האויב, תוך ניצול גורם האפתעה, אנחנו עלולים לסבול אחוז קטן מאד של אבידות, לעומת שיעור האבידות שיהיו לנו כאשר האפתעה, היוזמה ובחירת הזמן יהיו בידי האויב.

### מה היית עושה במאות אלפי התושבים והפליטים ברצועת עזה?

תושבי המקום יכולו בלי כל ספק להישאר במקום. את פליטי עזה אפשר ליישב בסיני, בהסתמך על התכנית האמריקאית, המציעה העברת מי הגילוס על-ידי סיפון, מתחת לתעלת-סואץ, ושימוש בהם עבור השקאת קרקעות לכמה אלפי משפחות.

### במקרה של נצחון, היתה ישראל יכולה לפתור בצורה כזאת את בעיית הפליטים הערביים, כמובן בסיוע כספי בינלאומי וגם בטיפול מדינות החולשות על מקורות הגילוס?

במקרה של נצחון, היתה ישראל יכולה לפתור בצורה כזאת את בעיית הפליטים הערביים, כמובן בסיוע כספי בינלאומי וגם בטיפול מדינות החולשות על מקורות הגילוס.

כן, בהחלט. זוהי שעה גדולה, עליה היה חולם כל מדינאי האחראי לגורל המדינה. זוהי אחת ההזדמנויות האחרונות, אם לא האחרונה ממש, לצאת לזירה הבינלאומית, לתפוס את המקום המגיע לנו במזרח התיכון, לחדול מלהיות מדינות כביינתי, שגם ידידיה עייפו כבר מבכיה. עתה השעה לפתור את בעית הבטחון שלנו לתקופה של דור לפחות, ואולי ההזדמנות האחרונה לפתוח את גתיכי הים לסחרותינו, כדי שיוכלו להגיע לאותם העמים באפריקה ובאסיה שישמחו לקבלו תמורת חומרי-הגלם שלהם. לכל הדעות זהו הנאי לקיומנו ולהתפתחותנו.

### כשאדם בא לשקול את הצד החיובי של פעולה, הוא חייב למדוד לשקול גם את האלטרנטיבה. האם היא קיימת? למעשה קוראים לאלטרנטיבה מצב כשיגיע הכרח לטפל חעשה. חכה וראה. נטפל בכל מצב כשיגיע הכרח לטפל בו. זהו סיכומו של הקו הנהוג כיום. אולם כדי להצדיק, מלבישים אותו גם בסיסמות וגם במעשה כנה: הגברת הכוננות הצבאית, הגברת כוחנו. אין צל של ספק שאמנם נעשים דברים כדי להגביר את כוחנו. השאלה היא רק אם זוהי אלטרנטיבה.

למרות רצוננו הכן לשלום על בסיס הסטטוס-קו, השלום מאתנו והלאה. להיפך, אנו שומעים בכל יום שמטרת מדינות ערב, ומטרתו של נאצר, היא להשליכונו הימה. נאצר וידידיו נחמזו כי טרם הגיע הזמן לבצע את זממם, כי הם עוד אינם מוכנים. העיסקה המצרית-סובייטית נועדה לטפק להם את המכשירים לכך.

מנהיגי ישראל סיפקו וממשיכים לספק לנאצר את הזמן הדרוש לו לאימון חייליו וטייטיו, כדי שיוכלו להתקיפנו. הטענה כי גם לנו דרוש זמן כדי להתאמן ולהתכונן אינה מתאימה למציאות, בגלל הקושיים שלנו בהשגת נשק, והזרם האדיר הזורם לארצות ערב.

תקציב הבטחון של המדינה כבר הגיע לנקודת-רתיחה מבחינת המאמץ הכלכלי. עם כל שנה החולפת, ועם התחזקות מצרים ושאר מדינות ערב, ימוטט התקציב הצבאי את קיומנו.

### כל זה יכול היה להיאמר גם לפני סכסוך סואץ. אולם לאחר שהשתלט נאצר על התעלה, נוספים כמה שיקולים המחייבים פעולה מיידית, ללא כל היסוס:

- התעצמותו של נאצר והפיכתו את מצרים, ללא יריה אחת, לכוח בינלאומי ראשון במעלה.
- הכרזת נאצר על שאיפתו לאחד את ארצות ערב, מהאוקיינוס האטלנטי עד המפרץ הפרסי.
- התמיכה החשובה של ברית-המועצות במדיניותו.
- הלאמת התעלה, הנותנת בידיו של נאצר כוח עצום של לחץ וסחיטה כלפי מדינות המערב, התלויות יום-יום ושעה-שעה במעבר החופשי של הנפט המזרח-תיכוני.
- ההודאות שכל פשרה וכל הסדר שיעשה, יעשו על חשבונה של ישראל.

המסקנה: נבודד ונופקר על-ידי המזרח והמערב כאחד. האם נדרוש ממעצמות המערב להוציא את ערמונינו מהאש?

### לאחר סיום פרשת הסואץ, ולאחר שנאצר הרחית את הזמן הדרוש לו כדי לאמן את חייליו וטייטיו, ולאחר שיום-העבודה של כל פועל שלישי באנגליה ובצרפת יהיה תלוי בחסדיו של ההיטלר המצרי, יגיע תורה של מדינת ישראל. תבוא האיומה שבהתקפות. בגלל המרחקים הקצרים, יוכלו המרכזים שלנו להיות מנותקים במהירות מסחררת. מטוסינו והטאנקים שלנו עלולים להיות מיותרים בהחלט.

איש לא יחוש לעזרתנו. דם, דם רב, יישפך. גורלנו במקרה זה בלתי-רדוד, אם כי כולנו מאמינים שנצנח. זאת האלטרנטיבה. האם היא קיימת? אולי רק במוחם של זרועי אשליית שטרם השתחררו ממורשת הגטאות. אין אלטרנטיבה. בעית הסואץ אינה בעינינו בעיה של חופש השיט. בעינינו זו שאלה של חיי ילדינו במובן הפיסי של המלה. על כן, המסקנה ברורה: הננו חייבים לפעול מיה, כל עוד הגנו מסוגלים לרכוש בני-ברית שיעזרו לנו בחיסול משטרו של נאצר. בני-ברית כאלה נמצאים באופק. אף כי לא מזמניים אותנו בגלוי.



לדעתי, זה ניתן לביצוע. אין להניח שירדן וסוריה יתחילו במסע צבאי רציני, אופנסיבי. על כן יספיק לנו מערך הגנתי, כל עוד יהיו כוחותינו מרותקים בדרום.

ברור שאם הסורים או הירדנים יתקפו, יצטרכו לשאת בתוצאות, ושוב אין להניח שישראל תחזור על המשגה של 1948.

### הישנה סכנה כי מלחמה כזאת תיפרץ למלחמת-עולם?

לדעתי, זה ניתן לביצוע. אין להניח שירדן וסוריה יתחילו במסע צבאי רציני, אופנסיבי. על כן יספיק לנו מערך הגנתי, כל עוד יהיו כוחותינו מרותקים בדרום.